

Święty Jan Chryzostom, jeden z największych Ojców Kościoła, był prawdziwym „lwem Boga”, którego głos rozbrzmiewał z mocą w jego czasach i nadal oświeca nasze. Jego przydomek *Chryzostom* („Złotousty”) odzwierciedla piękno i głębię jego przepowiadania, które nie tylko poruszało wiernych, ale także rzucało wyzwanie możliwym. Kim jednak naprawdę był ten święty? Czego możemy się dziś nauczyć z jego życia, odwagi i nauczania? W tym artykule przyjrzymy się jego historii, myśli i aktualności jego przesłania dla naszego chrześcijańskiego życia.

1. Młodzieniec rozmówany w Bogu w czasach kryzysu

Święty Jan Chryzostom urodził się około 349 roku w Antiochii, w Imperium Rzymskim przechodzącym głęboką transformację. Kościół wyszedł już z katakumb, ale teraz musiał zmierzyć się z wyzwaniami wewnętrznymi, sporami doktrynalnymi i rosnącym wpływem świata. Jego matka, Antuza, głęboko pobożna kobieta, która owdowiała w młodym wieku, odegrała kluczową rolę w jego chrześcijańskim wychowaniu.

Już jako dziecko Jan wyróżniał się inteligencją i elokwencją. Studiował retorykę pod okiem Libanusa, najwybitniejszego pogańskiego mówcy swoich czasów, który według tradycji miał o nim powiedzieć: *„Gdyby chrześcijanie mi go nie zabrali, byłby moim następcą.”* Ale Bóg miał inne plany.

Rezygnując z kariery świeckiej, Jan zanurzył się w życiu ascetycznym, poświęcając się studium Pisma Świętego i modlitwie na pustyni. Jednak surowość jego umartwień podkopała jego zdrowie, zmuszając go do powrotu do miasta. Ten okres ukształtował jego charakter: stał się człowiekiem Bożym, który nie bał się przeciwności i był gotów stawić czoła każdemu wyzwaniu z miłości do Chrystusa.

2. Płomienny kaznodzieja, który wstrząsnął Antiochią

Po powrocie do Antiochii został wyświęcony na diakona, a następnie na kapłana. Jego kazania przyciągały tłumy. Nie tylko nauczał z wielką głębią, ale także głosił z odwagą. Potępiał chciwość, niesprawiedliwość, zepsucie moralne i przesadny luksus bogatych, wzywając do autentycznego nawrócenia.

Jednym z najbardziej symbolicznych epizodów jego posługi był kryzys „buntu przeciwko posągom” w 387 roku. Gdy lud Antiochii, oburzony nadmiernymi podatkami, zniszczył posągi cesarza Teodozjusza, miasto obawiało się straszliwej represji. To właśnie Jan Chryzostom, dzięki swojej elokwencji i wezwaniu do pokuty, uspokoił nastroje i pomógł uzyskać łaskawość cesarza.

3. Patriarcha Konstantynopola: Pasterz, który nie znał kompromisów

Jego sława doprowadziła do tego, że w 398 roku został mianowany patriarchą Konstantynopola. Jednak jego przybycie do stolicy cesarstwa było prawdziwą bombą zegarową. W przeciwieństwie do innych biskupów, którzy ulegali pokusom luksusu na dworze, Jan Chryzostom żył w prostocie, reformował duchowieństwo, walczył z korupcją i bronił ubogich.

Otwarta krytyka cesarzowej Eudoksji i arystokracji za ich rozwiązły styl życia spowodowała na niego poważne konsekwencje. Kiedy Eudoksja uznała jedno z jego kazań za osobisty atak, miał powiedzieć: *„Po raz kolejny Herodiada się burzy, po raz kolejny tańczy, po raz kolejny domaga się głowy Jana!”*, porównując swoją sytuację do męczeństwa św. Jana Chrzciciela. Te słowa przysporzyły mu potężnych wrogów.

4. Wygnanie i śmierć: Chwała poprzez Krzyż

W końcu jego przeciwnikom udało się doprowadzić do jego wygnania w 403 roku. Jednak nawet na wygnaniu jego głos nie został uciszony. Z daleka nadal pisał listy pełne miłości i wiary. Podczas drugiego wygnania został zesłany do Pitiuntu na dalekim Kaukazie. Jego zdrowie gwałtownie się pogorszyło i w 407 roku, wycieńczony i chory, zmarł, wypowiadając swoje ostatnie słowa: *„Chwała Bogu za wszystko.”*

Trzydzieści lat później jego ciało sprowadzono z powrotem do Konstantynopola, a cesarz Teodozjusz II, syn Eudoksji, publicznie przeprosił w imieniu swojej matki za prześladowania, jakie spotkały Jana. Jego dziedzictwo na zawsze wpisało się w historię Kościoła.

5. Jego myśl i jej aktualność dzisiaj

Święty Jan Chryzostom pozostawił naukę, która do dziś jest światłem dla Kościoła:

a) Miłość do Pisma Świętego

Był mistrzem Biblii. Dla niego Słowo Boże było pokarmem dla duszy i należało je intensywnie rozważać i nim żyć. Dziś, gdy wielu katolików ma niewielką znajomość Pisma Świętego, jego wezwanie do lektury i medytacji biblijnej jest bardziej aktualne niż kiedykolwiek.

b) Potępienie światowości

Nie bał się potępiać korupcji w Kościele i nadmiernego wpływu władzy politycznej. W naszych czasach, gdy materializm i sekularyzacja zagrażają wierze, jego odwaga jest dla nas wyzwaniem do życia w autentycznym chrześcijaństwie.

c) Miłosierdzie jako serce wiary

Mówił: „Jeśli nie potrafisz znaleźć Chrystusa w ubogim u drzwi Kościoła, nie znajdziesz Go również w kielichu.” Przypomina nam, że nasza wiara musi przekładać się na aktywną miłość do najbardziej potrzebujących.

d) Siła przebaczenia i pokory

Pomimo prześladowań i wygnania nigdy nie chował urazy. Uczy nas, że prawdziwa siła leży w zaufaniu Bogu, nawet w najtrudniejszych próbach.

Zakończenie: Święty na nasze czasy

Święty Jan Chryzostom pozostaje proroczym świadkiem naszych czasów. Jego miłość do prawdy, odwaga i głęboka duchowość wzywają nas do życia wiarą bez kompromisów.

W epoce, w której wielu próbuje dostosować chrześcijaństwo do świata, Chryzostom przypomina nam, że prawdziwa wiara jest radykalna, miłość bliźniego nie jest opcjonalna, a

Ewangelia musi być głoszona bez lęku. Niech jego złoty głos nadal rozbrzmiewa w naszych sercach i popycha nas do życia z tą samą pasją dla Chrystusa.

„Chwała Bogu za wszystko.”